

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Horní Moštěnice, okres Přerov

Pod Vinohrady 30, 751 17 Horní Moštěnice

Identifikátor školy: 600 146 723

Termín konání orientační inspekce: 7. - 9. listopad 2001

Čj.	134105/01-11071
Signatura	om4cv104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplná základní škola je zřízena jako zálohovaná organizace. V letošním školním roce ji v devíti třídách navštěvuje 198 žáků, z toho 105 na prvním stupni a 93 na druhém stupni. Dle platného Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení škola sdružuje základní školu s kapacitou 450 žáků a školní družinu s kapacitou 50 žáků.

Ve všech ročnících se výuka řídí učebními dokumenty vzdělávacího programu Základní škola. Z cizích jazyků je od 4. ročníku vyučován anglický a německý jazyk, v 5. ročníku pouze anglický jazyk. K realizaci vzdělávacích cílů má škola vynikající prostorové podmínky.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Kontrola kvality výuky byla provedena na 1. a 2. stupni v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika a ve skupině předmětů prvouka, přírodověda a přírodopis.

Anglický jazyk

Hodinová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem, osnovy jsou plněny. Plánování učiva je prováděno systémově, učitelé respektují rozčlenění výuky cizího jazyka do tří dvouletých vzájemně propojených etap. Kvalitu výuky příznivě ovlivňuje nabídka zájmových útvarů (např. angličtina hrou).

Předmět je na obou stupních základní školy vyučován učiteli s příslušnou kvalifikací pro daný typ školy, žádný z učitelů neabsolvoval institucionálním způsobem studium anglického jazyka. Pouze v jednom případě není splněna podmínka odborné a pedagogické způsobilosti. Pozitivní vliv na kvalitu výuky má další vzdělávání učitelů, většina absolvovala nebo se v současné době zúčastňuje intenzivních kurzů zaměřených na využívání efektivních metod a forem práce. Výsledky dalšího vzdělávání učitelů byly patrné i na promyšlené organizaci výuky.

Ve škole je vybudována odborná učebna, je vybavena audiovizuální technikou, názornými pomůckami a slovníky. Žáci pracují s jednotnou řadou moderně koncipovaných učebnic, které jsou doplněny o pracovní sešity, zvukové nahrávky a softwarový program. V průběhu inspekce byly všechny dostupné zdroje informací využívány, v některých vyučovacích hodinách žáci pracovali i s nejnovějšími tituly jazykových učebnic a pracovních sešitů.

Metody a formy práce byly založeny na poslechu, imitaci, tvořivých činnostech, uvědomělém přístupu k osvojování gramatického i lexikálního učiva a samostatné práci. Žáci prokazovali v průběhu inspekce osvojení základu řečových dovedností, čtení a písemného vyjadřování. Zejména ve vyšších ročnících chyběla práce s autentickými materiály různého druhu (zvukovými i tištěnými) a tvořivá samostatná práce žáků (např. zpracování různých jednoduchých projektů podle individuálních schopností žáků a rozsahu osvojeného učiva).

Zvolené metody a formy práce i způsob hodnocení výkonu žáků měly motivační charakter a působily na žáky pozitivně.

Kvalita výuky anglického jazyka je velmi dobrá.

Český jazyk

Výuka probíhá podle zvoleného vzdělávacího programu, týdenní počet hodin stanovený učebním plánem je dodržen.

Učivo mají učitelky rozpracováno v časově tematických plánech, jejich tvorba však vykazuje

rezervy. Na prvním stupni ve 4. a 5. ročníku nebyly respektovány úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola a do plánů tak bylo zařazeno učivo nad rámec učebních osnov. V plánu 5. ročníku zcela absentuje literární složka předmětu. Na druhém stupni jsou tematické plány vypracovány formálně, zvláště plánování literární složky předmětu je pojato chronologicky a výčtově, plány kopírují obsah používaných učebnic.

Výuka předmětu je zajištěna učitelkami s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učebny, jejichž prostor je variabilně využíván, jsou funkčně a velmi vkusně zařízeny novým nábytkem, výzdoba ve třídách má na žáky aktivizující a motivující účinek.

Žáci pracují s jednotnou řadou učebnic, která převážně obsahově koresponduje se zvoleným vzdělávacím programem. K procvičování a upevňování učiva jsou účelně využívány i jiné učební texty. Na prvním stupni byla v hodinách použita i audiotechnika, jiné učební pomůcky (slovníky, Pravidla českého pravopisu) použity nebyly, i když je jimi škola dostatečně vybavena. Škola disponuje i výukovými programy, jejich využití je zatím omezené. Knižní fond je průběžně doplňován.

Psychohygienické a didaktické zásady výuky byly respektovány především na prvním stupni, kde učitelky často střídaly činnosti žáků a zařazovaly oddechové a psychorelaxační chvilky zaměřené na odstranění jejich únavy.

Hodiny se vyznačovaly klasickou stavbou (úvod, opakování, výklad, shrnutí), výukové cíle byly verifikovány hned v úvodu. Žáci se velmi dobře orientovali v jazykové a literární terminologii, pracovali soustředěně a se zaujetím. Účinné bylo zařazování skupinové práce spojené s diskuzí nad čtenou ukázkou a dramatizací textu, herních a aktualizacích prvků výuky. ČŠI pozitivně hodnotí uplatňování mezipředmětových vztahů a provázanost všech složek předmětu, motivačně působilo také průběžné oceňování kvalitní práce žáků.

ČŠI také zhlédla výuku, která byla málo dynamická, omezila se na výklad faktů předkládaných jako dogmata bez možnosti hlubší diskuze k danému tématu. Žákům byla zadávána vědomostně náročná samostatná práce, jejíž splnění nebylo ve stanoveném časovém limitu reálné.

Převažující komunikace učitelek se žáky se vyznačovala velmi dobrou odbornou úrovní. Vyjadřovací dovednosti žáků byly vhodně rozvíjeny ve vyučovacích hodinách, kde učitelky uplatňovaly efektivní metody a formy práce.

Hodnocení předmětu se odehrává ve všech jeho složkách, je vyvážené a přiměřené. Žáci se v rámci výuky předmětu zapojují do Olympiády v českém jazyce. Na škole aktivně pracuje recitační kroužek.

Kvalita výuky českého jazyka je velmi dobrá.

Matematika

Nedostatky v plánování učiva byly zjištěny ve 2., 4. a 5. ročníku, kde bylo zařazeno učivo překračující rámec učebních osnov. Uspořádání učiva v 6. ročníku neumožňuje střídání aritmetických a geometrických celků. Pravidlo kontinuity výuky je dodrženo.

Učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Materiálně-technické vybavení umožňuje realizovat výukové cíle, chybí kvalitnější kalkulátory. V průběhu inspekce byly účelně využity výukové počítačové programy. Žáci pracují s ucelenou řadou učebnic. Výukové prostory jsou účelně a esteticky upraveny.

Učitelé uplatňovali metody práce vedoucí žáky k aktivnímu osvojování učiva. Střídáním činností, vhodnou motivací a zařazováním psychorelaxačních prvků byla výuka efektivní. Žáci měli dostatek prostoru k vyjádření názoru i seberealizaci. K dílčím negativům patřila

nedůsledná zpětná vazba a v malé míře uplatňovaný individuální přístup ke slabším nebo pomalejším žákům. Opakování a procvičování bylo systematické, vhodně na něj navazovalo nové učivo. Hodnocení výkonů žáků bylo motivující, závěrečné hodnocení zpravidla chybělo. Písemné práce za poslední čtvrtletí minulého školního roku měly většinou vhodný obsah, rozsah i systém klasifikace.

Způsob interakce a komunikace byl přizpůsoben věku žáků. Spolupracovali aktivně, z jejich projevu bylo patrné, že jsou na uplatňovaný způsob výuky zvyklí. Vzájemná komunikace byla posilována při různých formách skupinových aktivit.

Kvalita výuky má nadprůměrnou úroveň.

Skupina přírodovědných předmětů (prvouka, přírodověda a přírodopis)

Časová dotace předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu, učební osnovy jsou plněny. Dílčí nedostatky byly zjištěny v rozčlenění učiva vyučovacích předmětů prvouka a přírodověda. V důsledku nevhodného výběru učebnic tří různých nakladatelství a rozčlenění učiva podle nich došlo v předmětech přírodověda a vlastivěda k duplicitě učiva.

Předměty vyučují učitelky s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Výuka prvouky a přírodovědy probíhala v prostorných, novým nábytkem vybavených a esteticky upravených kmenových učebnách. Pro přírodopis byla vybudována nová odborná učebna, v níž jsou uloženy veškeré, většinou zastaralé a opotřebované, učební pomůcky, které ještě umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Kontrolou inventárních sestav bylo zjištěno, že nové pomůcky jsou pořizovány ve velmi omezeném množství. Škola vlastní výukové programy pro přírodopis.

Správné členění vyučovacích hodin, odpovídající pracovní tempo a průběžné zařazování relaxačního uvolnění žáků vedlo k dodržování psychohygienických zásad práce.

V organizaci výuky převládalo časté střídání různých metod a forem práce i účelné využívání učebních pomůcek. Důraz byl kladen na aktivní zapojení žáků (práce na zadaných úkolech ve skupinách s následným vyhodnocením, vhodně volené žakovské referáty a přírodopisné křížovky, individuální práce žáků s připravenými písemnými materiály a s odbornou literaturou, s přírodinami a další). V průběhu výuky byly účelně využity přírodopisné počítačové programy.

Pozitivně je hodnocena účinná vstupní i průběžná motivace žáků i jejich bezproblémová interakce s vyučujícími. Dostatečný prostor byl vytvářen pro přirozenou komunikaci mezi vyučujícími a žáky i mezi žáky navzájem. Hodnocení jejich výkonů bylo zaměřeno pozitivně, četnost klasifikačního zkoušení je vzhledem k datu inspekce odpovídající. Učitelé účelně aplikovali vědomosti žáků získané v jiných předmětech.

Ve způsobu vedení výuky byly zjištěny dílčí rezervy, zejména v nedostatečné čistotě jazykového projevu vyučujících a v nevhodné formulaci některých otázek kladených žákům.

Laboratorní práce z přírodopisu jsou konány v souladu s doporučeními učebních osnov. Záznamy z nich mají dobrou odbornou i grafickou úroveň.

Ve výuce volitelného předmětu seminář a praktika z přírodovědných předmětů jsou v požadované míře zařazeny činnosti žáků praktického charakteru.

Škola organizuje soutěž Naší přírodou, vítězní žáci se pravidelně úspěšně umisťují v jejím vyšším kole. Učující iniciativně doplňují výuku praktickými mimoškolními akcemi zdravotního a ekologického charakteru.

Výuka přírodovědných předmětů je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Na základě hospitační činnosti, studia pedagogické a žákovské dokumentace hodnotí ČŠI výuku sledovaných předmětů jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

V systému dlouhodobého plánování chybí hlubší analýza současného stavu a stanovení konkrétních cílů, v rámci sebehodnocení (výroční zpráva o činnosti školy) jsou zdůrazněna pouze pozitiva. Operativní plánování formou měsíčních a týdenních plánů pozitivně ovlivňuje tok informací ve škole. Na kvalitu výuky některých sledovaných předmětů nepříznivě působí způsob rozvržení učiva (viz kapitola hodnocení průběhu vzdělávání).

Učební plán zvoleného vzdělávacího programu je plněn. Nabídka volitelných předmětů vychází z podmínek školy a reaguje na zájmy žáků. V 7. a 8. ročníku je zařazena informatika a seminář a praktika z přírodovědných předmětů, v 9. ročníku informatika.

Organizace vyučování je v souladu s platnou právní normou, předmětová skladba rozvrhu hodin zpravidla respektuje obecné didaktické zásady. V rámci psychohygieny žáků jsou o velké přestávce efektivně využívána sportovní zařízení v areálu školy. Školní řád pro žáky neobsahuje žádná práva, některé pokyny nejsou aktuální.

Součástí organizační struktury je metodické sdružení na 1. stupni, jehož aktivity jsou patrné zejména v oblasti organizační, metodické a materiálně-technického vybavení. Nedostatků bylo zjištěno v koordinaci činnosti učitelů při plánování učiva. Na 2. stupni je spolupráce mezi učiteli téhož předmětu zajištěna pouze na operativní úrovni.

V kontrolované povinné dokumentaci nebyly zjištěny nedostatky. Pedagogické radě byly uděleny kompetence, které jí nepřísluší.

Rodičům poskytuje škola všechny potřebné informace, dostatečně však není zajištěna zpětná vazba. Prezentace školy na veřejnosti se odehrává především v rámci života obce (výstavy prací žáků, kulturní vystoupení, ukázkové hodiny pro mateřskou školu atd.).

Vedení školy vytváří učitelům vhodné podmínky k uplatnění tvořivosti a seberealizace, což je patrné např. na úpravě a výzdobě veškerých školních prostor nebo při realizaci moderních výukových metod. Velká pozornost je věnována dalšímu vzdělávání všech pedagogických pracovníků a předávání získaných informací a zkušeností ostatním pedagogům, což se příznivě projevilo na úrovni výuky. Přestože mzdové prostředky přidělené na nenárokové složky platu nevytváří ředitelce školy prostor k hmotné stimulaci, nemá tato skutečnost negativní vliv na kvalitu přímé výchovně-vzdělávací práce většiny učitelů sledovaných předmětů.

Průběh výchovy a vzdělávání kontroluje vedení školy zejména hospitační činností, v menší míře nepřímou kontrolou (např. sešitů, žákovských knížek, prověrek). V rámci pohospitačních pohovorů jsou v případě potřeby přijímána opatření. Nedostatečná pozornost byla věnována kontrole plánování učiva a práce všech učitelů, kteří vyučují předměty mimo svou předmětovou odbornost. Důsledná je kontrola dokumentace třídního učitele, náprava je prováděna neprodleně. Závěry z kontrol jsou na jednání pedagogické rady zobecňovány nepravidelně.

K ověřování úrovně vzdělávání využívala škola standardizovaných testů Kalibro nebo SCIO, žáci dosahovali průměrných výsledků. Vlastní evaluační nástroje, např. čtvrtletní písemné práce z matematiky a českého jazyka, nejsou dostatečně využívány k analýze a vymezení vzdělávacích priorit pro další období.

Hodnocení podmínek vzdělávání

ČŠI se zaměřila na hodnocení podmínek vzdělávání zejména ve vztahu ke sledovaným předmětům. Kontrolované oblasti plánování, organizování a kontrolních mechanismů jsou průměrné, vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň. Ve sledovaných podmínkách vzdělávání jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Kontrolou pedagogické dokumentace - třídních knih za školní rok 2000/2001 - bylo zjištěno, že v českém jazyce (5. ročník) a v matematice (2., 4. a 5. ročník) nebyly plně respektovány Úpravy a doplňky základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu Základní škola.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Vybraná povinná dokumentace školy dle § 38 a) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vztahující se ke školnímu roku 2001/2002 - Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 4244/2000 ze dne 29. 6. 2000, třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, školní řád, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, personální dokumentace, výroční zpráva o činnosti školy a třídní knihy všech tříd školního roku 2000/2001

Dokumentace vztahující se ke školnímu roku 2001/2002

- Koncepce rozvoje školy, týdenní a měsíční plány
- Návrh ředitelky školy úplné ZŠ na provedení organizačních a personálních opatření
- Kritéria pro přiznávání osobních příplatků a odměn pracovníkům školy, přehled o přidělených osobních příplatcích k 1. 1. 2001 a mimořádných odměn k 21. 6. 2001
- Plán práce a záznamy z jednání metodického sdružení
- Časově tematické plány učiva sledovaných předmětů
- Záznamy z hospitací za školní rok 2000/2001 a 2001/2002
- Inventurní soupisy pomůcek sledovaných předmětů
- Vybrané sešity žáků, žakovské knížky a deníčky
- Vybrané laboratorní práce z přírodopisu
- Závěrečné písemné práce z matematiky a českého jazyka za školní rok 2000/2001

ZÁVĚR

- Učební plán zvoleného vzdělávacího programu je dodržen. Učební osnovy sledovaných předmětů jsou plněny, rezervy byly zjištěny pouze v rozvržení učiva některých předmětů.
- Kvalita výuky sledovaných předmětů má velmi dobrou úroveň. Pozitivně ji ovlivňují tvořivost většiny učitelů, využívání efektivních metod práce a systematická péče o další vzdělávání.

- Materiálně-technické vybavení školy se od poslední inspekce výrazně zlepšilo (nový školní nábytek, zřízení odborných učeben včetně učebny informatiky, softwarové výukové programy, zřízení tělovýchovného relaxačního koutu). Prostory školy jsou esteticky podnětné.
- Sledované předměty jsou až na jednu výjimku vyučovány učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.
- Způsob řízení školy umožňuje i přes některé zjištěné nedostatky její postupný rozvoj.

Česká školní inspekce hodnotí průběh vzdělávání jako velmi dobrý, v podmínkách vzdělávání jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vít Široký	Vít Široký v. r.
Členové týmu	PhDr. Marcela Hanáková	Hanáková v. r.
	RNDr. Ladislav Pluskal	L. Pluskal v. r.
	Mgr. Lenka Zedková	Lenka Zedková v. r.

V Přerově dne 19. listopadu 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. 12. 2001

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Irena Hambálková

Mgr. Irena Hambálková v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Kosmonautů 8, 779 00 Olomouc	2002-01-02	134 01/02
Zřizovatel: Obec Horní Moštěnice, Dr. A. Stojana 120, 751 17 Horní Moštěnice	2002-01-02	134 02/02

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2001-12-18		Připomínky nepodány.